

Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2012. december

A központi költségvetés finanszírozása

A. Állományi adatok

Az előzetes adatok szerint a 2012. év egészében a központi költségvetés adóssága 235,5 milliárd forinttal csökkent és az év végén 20720,1 milliárd forintot ért el. December végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbi táblázat szerint alakult:

(mrd Ft)	2011		2012		Változás	
	záró	%	december	%	mrd Ft	%
Deviza	10 170,4	48,5%	8 326,6	40,2%	-1 843,9	-18,1%
Állampapír	5 712,3	27,3%	5 014,1	24,2%	-698,2	-12,2%
Hitel	4 458,1	21,3%	3 312,5	16,0%	-1 145,6	-25,7%
Forint	10 362,2	49,4%	12 042,4	58,1%	1 680,2	16,2%
Állampapír	9 771,4	46,6%	11 475,6	55,4%	1 704,2	17,4%
Hitel	590,8	2,8%	566,8	2,7%	-24,0	-4,1%
Összesen	20 532,6	98,0%	20 369,0	98,3%	-163,6	-0,8%
Egyéb kötelezettségek	422,9	2,0%	351,1	1,7%	-71,8	-17,0%
Mindösszesen	20 955,5	100,0%	20 720,1	100,0%	-235,5	-1,1%

A központi költségvetés devizaadóssága 2012-ben 1843,9 milliárd forinttal 8326,6 milliárd forintra csökkent. A devizaadósság devizahitel felvétel és a Prémium Euró Magyar Államkötvény novemberben indított kibocsátása következtében 232,7 milliárd forinttal nőtt, ugyanakkor a devizaadósság törlesztése 1414,4 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 662,4 milliárd forinttal csökkent és bruttó módon számítva a teljes adósság 40,2%-át tette ki december végén.

A teljes adósság 24,2%-át kitevő **devizakötvények** esetében a teljes állomány forintértéke a Prémium Euró Magyar Államkötvény 88,3 milliárd forint értékű kibocsátását, 412,5 milliárd forint törlesztést, az 373,9 milliárd forintos árfolyamnyereséget és a 0,1 milliárd forintos deviza állampapír bevonást is figyelembe véve 5014,1 milliárd forintot tett ki december végén, amely 2011. év végéhez képest 698,2 milliárd forint csökkenést jelent.

A közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 16,0 %-át tették ki december végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 144,5 milliárd forint értékű EIB-től és a CEB-től felvett projekt finanszírozó hitelfelvétel, valamint 1001,9

milliárd forint törlesztés - amelyből az IMF által nyújtott hitel törlesztésének összege 941,4 milliárd forint volt - és 288,2 milliárd forint árfolyamnyereség következtében 1145,6 milliárd forinttal csökkent és 3312,5 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A költségvetés forintadóssága 2012-ben 1680,2 milliárd forinttal nőtt és 12042,4 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban 24,0 milliárd forint törlesztés következtében csökkent. Így a központi költségvetés forinthitel állománya december végén 540,8 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézet felé és 26,0 milliárd forint hitelátvállalásból fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 55,4%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 1704,2 milliárd forinttal, 11475,6 milliárd forintra nőtt december végéig. A bruttó forint állampapír-kibocsátás 8147,1 milliárd forint volt, ugyanakkor a forint állampapírok törlesztése 6414,6 milliárd forintot tett ki ebben az időszakban. 31,1 milliárd forinttal csökkentette továbbá a forint adósságot a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alaphoz került állampapírok bevonása. A 31,1 milliárd forint összegben megvalósult állampapír bevonás 29,8 milliárd forinttal csökkentette a kötvények, 1,3 milliárd forinttal a diszkont kincstárjegyek állományát.

Összességében a piaci államkötvények állománya 830,7 milliárd forinttal, a diszkont kincstárjegyek állománya 365,6 milliárd forinttal, a lakossági állampapírok állománya pedig 512,8 milliárd forinttal növekedett az időszak során. A nem piaci államkötvények állománya 4,8 milliárd forint törlesztés következtében csökkent december végéig és 398,5 milliárd forintot tett ki.

A *lakossági állampapírokon* belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 354,2 milliárd forinttal nőtt, a december végi állomány 435,4 milliárd forint volt. A 2012 májusától értékesített féléves kincstárjegy állománya 10,4 milliárd forintot tett ki december végén. Az 1 és 2 éves postai értékesítésű *Kincstári Takarékjegyek* együttes állománya összesen 58,0 milliárd forinttal 284,3 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható inflációhoz kötött kamatozású *Prémium Magyar Államkötvény* állománya 2012. december végén 90,2 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 256,4 milliárd forintot tett ki. December végén a lakossági állampapírok állománya 986,6 milliárd forintot tett ki, ami 512,8 milliárd forint növekedést jelent 2011. december vége óta.

A *külföldi befektetők állampapír-állománya* decemberben 46,3 milliárd forinttal nőtt. A hó végi 5008,5 milliárd forintos állampapír-állomány 1211,8 milliárd forinttal volt magasabb a 2011. december végi állománynál. A külföldi állomány 9,0%-a, 450,2 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 91,0%-a, 4558,4 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje december végén 3,85 év volt.

A deviza államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swap műveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti

összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya összesen 71,8 milliárd forinttal csökkent. Az egyéb kötelezettségek állománya december végén 351,1 milliárd forintot tett ki.

Decemberi események

Decemberben a **devizaadósságon belül** a Prémium Euró Magyar Államkötvényből 59,1 milliárd forint értékben került értékesítésre, a nemzetközi szervezetektől 94,8 milliárd forint értékben került sor hitelfelvételre projektfinanszírozási céllal. A szerződéseknek megfelelően 112,3 milliárd forint értékű törlesztésre került sor decemberben, amelyből az IMF által nyújtott hitel törlesztésének összege 86,9 milliárd forintot tett ki. Rendkívüli előtörlesztés keretében 21,2 milliárd forint devizahitel törlesztésre került sor a hónap folyamán.

Az euró árfolyama november végén 280,35 forint volt, míg december végére 291,29 forintra gyengült. Így november végéhez képest a december végi adósságállományon árfolyamvesztésig mutatható ki. Ugyanakkor a 2011 december végi 311,13 árfolyamhoz képest jelentős árfolyamnyereség mutatható ki 2012.végére.

A hónap folyamán a forint állampapírok esetében a piaci államkötvények állománya 47,9 milliárd forinttal nőtt, a diszkont kincstárjegyek állománya a lejáratok következtében 350,0 milliárd forinttal csökkent. A lakossági állampapírok iránt decemberben is tovább folytatódott az egész év során tapasztalt kedvező érdeklődés, állományuk 61,0 milliárd forinttal növekedett a hónap során.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A diszkontkincstárjegyek decemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,2-ről 2,7 re emelkedett. *A kötvényaukciókon* a kereslet továbbra is erős volt, fedezettség az előző havi 2,9-ről 3,0-ra nőtt.

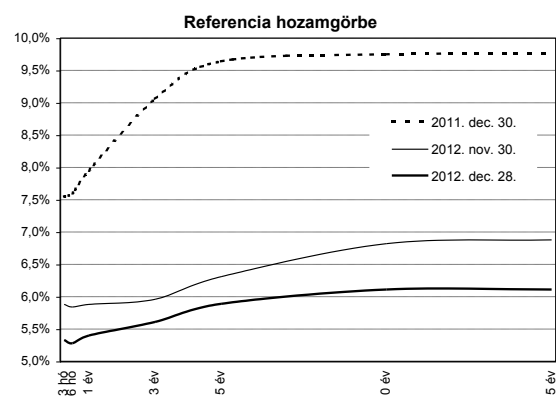
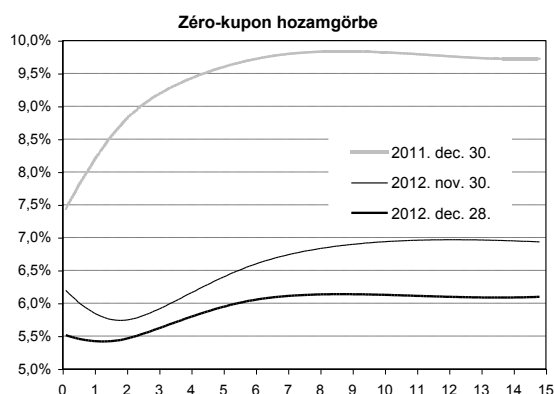
A 3 hónapos diszkontkincstárjegy utolsó decemberi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 58 bázisponttal csökkent, és 5,47%-ot tett ki. *A 12 hónapos kincstárjegy* utolsó decemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 5,38% lett, amely 55 bázisponttal alacsonyabb az utolsó novemberi aukción kialakult átlaghozamnál.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 32 bázisponttal, 5,65%-ra mérséklődött az utolsó novemberi aukción kialakult átlaghozamhoz képest, az *5 éves kötvény* decemberi aukcióján az átlaghozam 6,04%-ot ért el, ami 26 bázispontos csökkenést jelent az októberi aukcióhoz képest, a *15 éves kötvény* 6,31%-os átlaghozama 103 bázisponttal alacsonyabb az augusztusi aukción kialakult átlaghozamhoz viszonyítva.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve a 3, 6 és 12 hónapos, valamint a 3 és 5 éves lejáraton 35-56 bázisponttal, a 10 és 15 éves lejáratokon 71-77 bázisponttal mérséklődtek a referenciahozamok. A jegybank Monetáris Tanácsa decemberben 25 bázisponttal csökkentette a jegybanki alapkamatot.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 55 bázisponttal 5,33%-ra, a 6 hónapos 56 bázisponttal 5,28%-ra, a 12 hónapos hozam 48 bázisponttal 5,40%-ra csökkent. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 35 bázisponttal 5,61%-ra, az 5 éves hozam 42 bázisponttal 5,89%-ra, a 10 éves hozam 71 bázisponttal 6,11%-ra, a 15 éves hozam 77 bázisponttal 6,11%-ra mérséklődött.

A referencia hozamok alakulása

Futamidő	Előző év vége 2011. dec. 30.	Előző hónap vége 2012. nov. 30.	Legutolsó adat 2012. dec. 28.	Változás az előző hónap vége óta bázispont
3 hónap	7,55	5,88	5,33	-55
6 hónap	7,60	5,84	5,28	-56
12 hónap	7,95	5,88	5,40	-48
3 év	9,06	5,96	5,61	-35
5 év	9,64	6,31	5,89	-42
10 év	9,75	6,82	6,11	-71
15 év	9,76	6,88	6,11	-77

C. Állampapír-piaci folyamatok 2012-ben

2012 egészében az állampapír-piacon minden lejáraton jelentős mértékben csökkentek a hozamok. 2012 elején egy átmeneti növekedés után kismértékű hozamcsökkentés valósult meg. A hozamcsökkenésben jelentős szerepet játszott az Európai Központi Bank bejelentése, mivel ennek következtében nagy mértékben csökkentek egyes eurózóna-tagországok államadóságának fenntarthatóságával kapcsolatos kockázatok. Mind az eurózónában, mind a tengerentúlon javult a likviditási helyzet és nulla közelébe csökkentek a kockázatmentesnek tekintett eszközök hozamai, ami növelte a kockázatosabbnak tekintett eszközök, köztük a régiós állampapírok iránti keresletet. A régióon belül Magyarország megítélését javította a kormányzat 3%-os maastricht-i

deficitcél melletti elkötelezettsége is. Mind az érzékelt kockázatok csökkenése, mind a kockázatvállalási hajlandóság emelkedése növelte a magyar állampapírok iránti keresletet és az év közepétől újabb, nagyobb ütemű hozamcsökkentési trend kezdődött. A Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsa augusztustól óvatosan, 25 bázispontos lépésekkel fokozatosan 7,00%-ról 5,75%-ra csökkentette a jegybanki alapkamatot. A monetáris politika óvatos lazítása is hozzájárult a hozamcsökkenéshez.

A rövid oldali **referenciahozamok** 2012 decemberének végén az egy évvel korábbinál 2,2-2,5 százalékponttal alacsonyabb szinten álltak. Az év eleji kiugrás után az év folyamán fokozatosan csökkentek a rövid hozamok. Az éven túli lejáratok esetében 3,4-3,7 százalékponttal csökkentek a referenciahozamok a 2012 év egészében. A rövid hozamokhoz hasonlóan a hosszú hozamok is átmenetileg megemelkedtek januárban, ám az év hátralévő részében fokozatosan és nagymértékben csökkentek.

Az **aukciós hozamok** alakulása lényegében a referenciahozamok mozgását követte. Az éven belüli aukciós hozamok (a likviditási kincstárjegy aukció nélkül) 2,0-2,5 százalékponttal csökkentek az év végéig. A 3, 10 és 15 éves lejáratokon 2,6-2,9 százalékponttal, az 5 éves lejáraton 3,6 százalékponttal csökkent az aukciós átlaghozam.